

Regeling van directeur Verkeersleiding ProRail van 1 mei 2025, tot vaststelling van het examenprogramma voor treindienstleider volledig bevoegd;

De president-directeur ProRail, gelet op de inhoud van de TSI OPE artikel 4.6;

BESLUIT:

Artikel 1

Voor de functie van Treindienstleider volledig bevoegd stelt ProRail een examenprogramma vast. Dit examenprogramma wordt totdat anders wordt besloten voor de uitvoering en onderhoud van het programma ondergebracht bij de Stichting Vakmanschap en Veiligheid Railvervoer. De uitwerking van het programma is opgenomen in de bijlage.

Artikel 2

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 mei 2025.

Artikel 3

Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling examenprogramma treindienstleider.

Directeur Verkeersleiding

R. van der Eijk a.i.

BIJLAGE, BEDOELD IN ARTIKEL 1 (EXAMENPROGRAMMA TREINDIENSTLEIDER)**Examenprogramma**

Het examen bestaat uit een theorie-examen en een simulatie-examen.

1. Het theorie-examen bestaat uit één module
2. Het simulatie-examen bestaat uit twee modules:
 - a. Module 1 bestaat uit een (groeps)examen met gesimuleerde opdrachten op een verkeersleidingsset
 - b. Module 2 bestaat uit drie gesprekken waarin de veiligheidscommunicatie getoetst wordt en het spellen van twee woorden met behulp van het NATO-alfabet.

A. Theorie-examen**Vakbekwaamheidseisen****1 Dienst volgens de voorschriften overnemen/overgeven (in dienst komen; dienstovergave-/overname)**

- a. De kandidaat kan de risico's bij het overnemen en overgeven van de dienst beschrijven.
- b. De kandidaat kan aangeven welke informatie van belang is en kan beoordelen of alle relevante informatie is overgedragen.

2. Tijdig veilige rijwegen ter beschikking stellen en de beschikbare infracapaciteit verdelen

- a. De kandidaat kan het volgende benoemen:
 - plaats in de keten binnen het railverkeerssysteem, verantwoordelijkheden en belang van de taak voor vervoer en veiligheid
 - taken en verantwoordelijkheden van functionarissen die autorisatie kunnen en mogen verlenen
 - personen aan wie de kandidaat opdrachten moet of mag geven.
- b. De kandidaat kan het doel en/of de werking aangeven van een aantal:
 - seinen en borden (zie Seinenlijst)
 - infra-elementen die benoemd worden op de BVS-tekeningen (Bedienvoorschriften Seinwezen) en BVL-schema's (Bovenleidingschema's); (zie Symbolenlijst).

Aandachtspunt:

- kent de risico's bij het bedienen van de seinen.
- c. De kandidaat kan benoemen hoe invloed uit te oefenen op beveiligingssystemen en andere spoorweginfrastructuur.

Aandachtspunt:

- weet dat er verschillende beveiligingssystemen zijn.

- d. De kandidaat kan het doel en de onderlinge samenhang in regelgeving benoemen en past de landelijke regelgeving/voorschriften correct toe.

Aandachtspunten:

- is op de hoogte van de structuur van landelijke generieke regelgeving, zoals vastgelegd in de procedures in de Werkwijze treindienstleider (of opvolgers daarvan)
- en de vertaling daarvan in de Achtergrondinformatie treindienstleider (of opvolgers daarvan).

- e. De kandidaat kan benoemen hoe infracapaciteit toe te wijzen aan ongeplande trein- en rangeerbewegingen en werkzaamheden.

Aandachtspunten:

- lokale en bovenlokale orderaanvragen
- belangen afwegen.

3 Veilig en correct handelen bij storingen, calamiteiten en onregelmatigheden op, in of nabij de spoorweginfrastructuur

- a. De kandidaat weet dat hij/zij de regie heeft in de uitvoering.
- b. De kandidaat kan aangeven hoe te handelen bij storingen, onregelmatigheden en calamiteiten

Aandachtspunt:

- past de procedures toe die staan in de Werkwijze treindienstleider (inclusief Achtergrondinformatie, Vakmanschap & TaakRisicoAnalyse document en de corporate procedure (cp) Veilig besturen en bijsturen) of opvolgers daarvan.
- c. De kandidaat kan aangeven hoe te handelen bij incidenten met treinen of ladingen met gevaarlijke stoffen.

Aandachtspunten:

- is bekend met gevaaretiketten, GEVI/UN en oranje kenmerking
 - kent de procedures voor het melden
 - weet welke maatregelen moeten worden genomen om kritische situaties te beheersen.
- d. De kandidaat kan de verschillende statussen van sporen correct benoemen en handelt ernaar.

Aandachtspunten:

- hanteert de termen: in dienst, buiten dienst en buiten exploitatie
- weet welke maatregelen moeten worden genomen om een incidentlocatie te beveiligen.

4 Veilig en correct handelen bij werkzaamheden op, in of nabij de spoorweginfrastructuur

- a. De kandidaat kan aangeven welke toetscriteria relevant zijn voor het gebruik en de controle van documenten voor de planning en uitvoering van werkzaamheden aan de infrastructuur en gebruikt en controleert de documenten volgens deze toetscriteria.

Aandachtspunt:

- maatwerk- en storingsWBI/WECO (werkplekbeveiligingsinstructie/werkcontract), RVO (rapport van onregelmatigheid), FAB (flexibele aanvangstijd buitendienststelling).
- b. De kandidaat kan de procedures, werkwijzen en middelen benoemen die nodig zijn voor de uitvoering en afhandeling van geplande en ongeplande werkzaamheden aan de infrastructuur.
 - c. De kandidaat kan beschrijven hoe te handelen in geval van wijzigingen in geplande werkzaamheden.

Aandachtspunt:

- het gaat hier zowel om het afwijken van de WBI als over de gevolgen hiervan voor andere processen.
- d. De kandidaat kan beschrijven hoe te handelen in geval van ongeplande werkzaamheden.

Aandachtspunt:

- weet welke maatregelen moeten worden genomen om een veilige werkplek te kunnen aanbieden.

5 Beginselen van operationele communicatie

- a. De kandidaat kan het belang van communicatie en de verschillende communicatiemiddelen en – procedures beschrijven.
Aandachtspunten:
- weet wat veiligheidscommunicatie is en tussen wie deze communicatie plaatsvindt
 - kent het belang van verstaanbaar, kort en zakelijk communiceren
 - kent de gespreksregels en dienstuitdrukkingen
 - weet wat te doen bij/na een algemene oproep en noodoproep
 - kent het belang van het juist gebruik van de Regeling communicatieprocedures en het Boek van Europese en nationale instructies (met formulieren voor European Instructions)
 - kent het belang van spellen van getallen en woorden en weet dat het NATO-alfabet daarbij een verplicht hulpmiddel is
 - kent de voorschriften voor het gebruik van GSM-R, portofoon en mobiele telefoon.
- b. De kandidaat kan beschrijven met welke personen de treindienstleider contact moet opnemen en wat hun rol en verantwoordelijkheden zijn.
- c. De kandidaat kan beoordelen in welke situaties of bij welke oorzaken de treindienstleider met welke functionaris contact heeft.
Aandachtspunt:
- weet in welke situaties de treindienstleider een European Instruction of opdracht geeft.

B Simulatie-examen**Vakbekwaamheidseisen****1 Dienst volgens de voorschriften overnemen/overgeven (in dienst komen; dienstovergave-/overname)**

- a. De kandidaat kan de dienst op een juiste en volledige manier beginnen.
Aandachtspunten:
- neemt bij het in dienst komen zorgvuldig kennis van de door de collega overgedragen informatie
 - neemt zorgvuldig kennis van nieuwe of gewijzigde documenten en van bijzonderheden en beperkingen van de apparatuur en infrastructuur
 - ondertekent het dienstovergaveformulier (alle vermelde informatie is begrepen en wordt beheerst).
- b. De kandidaat kan de dienst over op een juiste en volledige manier overdragen.
Aandachtspunten:
- verstrekt informatie aan de collega's over de stand van zaken binnen het verantwoordelijkheidsgebied
 - wijst de collega's op aankomende zaken
 - is in staat om mogelijke problemen vast te stellen en bespreekt mogelijke oplossingen daarvoor
 - geeft bij het uit dienst gaan een overzicht van de actuele spoorbezetting binnen het gebied
 - ondertekent het dienstovergaveformulier
 - checkt dat de collega alle informatie van de dienstoverdracht heeft.

2 Tijdig veilige rijwegen ter beschikking stellen en de beschikbare infracapaciteit verdelen

- a. De kandidaat kan de juiste personen de juiste opdrachten geven (volgens de geldende procedures en afspraken).
- b. De kandidaat kan door middel van bediensystemen invloed uitoefenen op beveiligingssystemen en kan andere spoorweginfrastructuursystemen bedienen. Kandidaat doet dit correct overeenkomstig de voor de werkplek geldende Bedienvoorschriften Seinwezen (BVS) en gebruiksvoorschriften.
- c. De kandidaat kan correct handelen op niet centraal beveiligde gebieden (NCBG).
- d. De kandidaat kan de landelijke regelgeving/voorschriften correct toepassen in het eigen verantwoordelijkheidsgebied. Gebruikt de juiste gereedschappen, documenten, termen en begrippen.
- e. De kandidaat kan infracapaciteit toewijzen aan ongeplande trein- en rangeerbewegingen en werkzaamheden en doet dit op planmatige, neutrale en transparante wijze.

Aandachtspunten:

- neemt lokale en bovenlokale orderaanvragen aan en verwerkt deze in het toedelingsplan
 - weegt in overleg met de verkeersleiding complexe en soms tegenstrijdige belangen tegen elkaar af (bijvoorbeeld vervoerder versus aannemer)
 - hanteert de geldende beslisriteria in het spanningsveld tussen veiligheid en logistiek (logistiek foute beslissingen kunnen consequenties hebben voor de veiligheid)
 - past de planning aan als gevolg van omstandigheden en extra capaciteitsaanvragen (planaanpassing).
- f. De kandidaat kan als onafhankelijke infratoedeler verzoeken van vervoerders op correcte wijze afhandelen.
Aandachtspunten:
 - weegt belangen tegen elkaar af (is zich bewust van onderlinge afhankelijkheden)
 - hanteert de geldende beslisriteria in het spanningsveld tussen veiligheid en logistiek.
 - g. De kandidaat kan opdrachten en toestemming geven om trein- en rangeerbewegingen uit te voeren. Uitgangspunt hierbij is het ter beschikking stellen van veilige en conflictvrije rijwegen.

3 Veilig en correct handelen bij storingen, calamiteiten en onregelmatigheden op, in of nabij de spoorweginfrastructuur

- a. De kandidaat houdt de regie in de uitvoering.
- b. De kandidaat kan tijdig en effectief handelen bij storingen, onregelmatigheden en calamiteiten. Gebruikt de juiste termen en begrippen.

Aandachtspunt:

- past de procedures toe die staan in de Werkwijze treindienstleider, inclusief Achtergrondinformatie (of opvolgers daarvan).
- c. De kandidaat kan correct handelen al naar gelang de verschillende statussen van sporen.

Aandachtspunt:

- weet welke maatregelen moeten worden genomen om een incidentlocatie te beveiligen.

- d. De kandidaat kan op basis van de infragerelateerde en treingerelateerde afspraken een herverdeling van de infracapaciteit maken, passend bij de verstoorde situatie, en doet dit correct.
Aandachtspunt:
- overlegt met buurtreindienstleider, DVL en andere belanghebbende partijen.

4 Veilig en correct handelen bij werkzaamheden op, in of nabij de spoorweginfrastructuur

- a. De kandidaat kan de documenten voor de planning en uitvoering van werkzaamheden aan de infrastructuur gebruiken en controleren volgens de geldende toetscriteria.
Aandachtspunt:
- maatwerk- en storingsWBI/WECO (werkplekbeveiligingsinstructie/werkcontract), RVO (rapport van onregelmatigheid), FAB (flexibele aanvangstijd buitendienststelling).
- b. De kandidaat kan correct handelen bij de uitvoering en afhandeling van geplande en ongeplande werkzaamheden aan de infrastructuur. Gebruikt de juiste termen en begrippen.
Aandachtspunt:
- past de geldende procedures toe.

5 Beginselen van operationele communicatie

- a. De kandidaat kan op correcte wijze en volgens de geldende procedures communiceren.
Aandachtspunten:
- communiceert verstaanbaar, kort en zakelijk
 - hanteert de gespreksregels en dienstuitdrukkingen
 - handelt correct bij/na een algemene oproep en noodoproep
 - past de Regeling communicatieprocedures en het Boek van Europese en nationale instructies (met formulieren voor European Instructions) toe
 - spelt getallen en woorden op de juiste wijze en hanteert daarbij het NATO-alfabet.
- b. De kandidaat kan in voorkomende situaties contact opnemen met de juiste functionaris.
Aandachtspunt:
- geeft op de juiste momenten een European Instruction of opdracht af.

C Tijdsduur

Module	Soort examen	Aantal vragen	Tijdsduur
theorie-module	theorie-examen	60	75 minuten
simulatie-module 1	simulatie-examen	groepsexamen met 3 opdrachten	dagdeel
simulatie-module 2 (veiligheidscommunicatie)	simulatie-examen	3 casussen en 2 woorden	30 minuten

D. Normen

1. Het theorie-examen bestaat uit één module. Elke goed beantwoorde vraag levert 1 punt op. 80% van de vragen moet goed worden beantwoord voor een voldoende. Bij een onvoldoende heeft de examenkandidaat de module niet gehaald.
2. Het simulatie-examen module 1 bestaat uit een groepsexamen met maximaal drie personen en drie opdrachten per persoon. Alle veiligheidskritische beoordelingspunten moeten met een voldoende worden beoordeeld evenals 80% van het totaal aantal beoordelingspunten (veiligheidskritische en niet-veiligheidskritische). De beoordeling vindt plaats door een door VVRV gecertificeerde examiner. Bij een onvoldoende heeft de examenkandidaat de module niet gehaald.
3. Het simulatie-examen module 2 bestaat uit drie gesprekken, en twee door middel van het NATO-alfabet te spellen woorden. De beoordeling vindt plaats door een door VVRV gecertificeerde examiner.
 - a. Voor de veiligheidskritische beoordelingspunten geldt dat de examenkandidaat per gesprek eenmalig de gelegenheid krijgt om uit eigen beweging één gemaakte fout te herstellen. Als de fout niet hersteld wordt, leidt dit tot een onvoldoende.
 - b. Voor de niet-veiligheidskritische beoordelingspunten geldt dat de examenkandidaat in één van de drie gesprekken fouten mag maken. Deze hoeven niet hersteld hoeft te worden. Bij fouten in meer dan één gesprek leidt dit tot een onvoldoende.
 - c. De kandidaat mag twee fouten maken in het spellen met behulp van het NATO-alfabet. Bij meer dan twee fouten leidt dit tot een onvoldoende.
 - d. Bij een onvoldoende in één van de onderdelen, genoemd onder a tot en met c, heeft de examenkandidaat de module niet gehaald.
4. Als een module niet is gehaald, kan de examenkandidaat deze twee keer herkansen.
5. Indien de examenkandidaat na drie examenkansen geen voldoende heeft behaald, wordt de examenkandidaat voor twee jaar na het laatste examen voor de treindienstleider uitgesloten van deelname aan examens voor de treindienstleider volledig bevoegd.
6. Na twee jaar kan de examenkandidaat theorie en praktijk (simulatie) examens voor de treindienstleider opnieuw afleggen, de examenkandidaat moet dan alle examens voor het treindienstleiderscertificaat opnieuw afleggen.

